

Nekrológ

SOLYMOSI FRIGYES 1931–2018

Erdőhelyi András

PhD, Szegedi Tudományegyetem

87 éves korában, 2018. július 22-én elhunyt Solymosi Frigyes, a Szegedi Tudományegyetem professor emeritusa, akadémikus, az Academia Europae tagja, Széchenyi-díjas, és számos egyéb díjjal és kitüntetéssel elismert kémikus, Szeged város díszpolgára. A heterogén katalízis, a szilárdtest kémia, a felületkémia és a reakciókinetika kutatója. A hír hivatalosan ennyi, de nekünk, egykori tanítványoknak, munkatársaknak ez természetesen egész mást jelent. Nekünk, ami korábban természetes volt, kezdetben a gyakori, esetenként mindennapi többórás diszkusszió, később a rendszeres megbeszélések és az utóbbi években a közös ebédek, az ma már csak emlék. Tőle tanultunk meg „dolgozni”, hiszen számára örömet jelentett a munka, az új megismerése és közzététele. Éveken át megünnepeltük, ha a szakterületünk legjobb folyóirataiban elfogadták egy-egy közleményünket. Büszke volt arra, hogy dolgozataira több mint tízezer hivatkozást kapott, és hogy az *Applied Catalysis* című folyóirat 1998-ban a katalízis és felülettudománnyal foglalkozó több mint százezer kutató közül a 11. helyre sorolta. Bennünket is arra tanított, hogy az a közlemény, melyre nem hivatkoznak, az olyan, mintha meg sem íródott volna. Megkövetelte, magát sem kímélve, a teljesítményt, és mindig arra biztatott, hogy ne hagyjunk félbe semmit. Emlékszem, egy alkalommal, Szilveszter napján, a kísérletet nem tudtuk időben befejezni, ezért bejött a laborba, és azt mondta, ha ti itt vagytok, akkor én sem megyek haza.

Mindig pontosan tudta, érezte, hogy milyen témával kell foglalkozni. Kutatómunkája során kezdetben, még Szabó Zoltán javaslatára, katalízissel foglalkozott, majd érdeklődése a szilárd fázisú reakciók, a halogén-oxosav sók termikus vizsgálata felé fordult. (Ez a téma egy laikus számára teljesen elméleti jellegű, de megjegyzem, ilyen típusú vegyületek a rakéták szilárd fázisú hajtóanyagai.) A 70-es évektől kezdve ismét részben katalízissel kezdett foglalkozni, munkatársaival a természetben nagy mennyiségben előforduló gázok (szén-dioxid, metán) katalitikus átalakításának lehetőségeit vizsgálta. Ebben az időszakban kezdte meg egy hazánkban akkoriban új kísérleti módszer meghonosítását, amellyel a szilárd anyagok felületét és az ott lejátszódó folyamatokat tanulmányozhatjuk.

Számos neves külföldi intézetben dolgozott, összesen majdnem kilenc évet. Megjegyzem, ezen idő alatt is szoros kapcsolatot tartott munkatársaival, ötleteivel, tapasztalatával segítette a munkájukat. Nemzetközi elismertségét jól jelzi az is, hogy bármilyen konferencián is vettem részt, ha ő nem volt ott, akkor mindig többen is érdeklődtek, hogy „Fritz” hogy van, mivel foglalkozik, mit csinál.

A rendszerváltás után különböző publicisztikákban nyilvánosan is kifejtette véleményét a közéleti problémákról, és ezáltal lett ismert a szakmai berkeken túl is, szélesebb körben. Érdekes volt, hogy az utóbbi években gyakorta egy-egy őt foglalkoztató közéleti kérdést ebéd közben vagy a szegedi Dóm téren sétálva megvitattunk, és néhány nap múlva olvashattam határozott véleményét az adott témáról valamelyik újságban. Büszke volt arra, hogy írásait a szerkesztők általában örömmel fogadták. Mindig hangsúlyozta, hogy ezeket a cikkeket a hétvégeken veti papírra, mert hét közben csak a kutatási témáival foglalkozik.

Mindig tele volt tervekkel, a legutolsó időkig is folyamatosan dolgozott. Távoztával egy sikeres kutatóval, határozott, véleményét nyíltan kimondó, színes egyéniséggel lett szegényebb társadalmunk.

Professzor úr, emlékedet nemcsak dolgozataid és cikkeid, hanem tanítványaid és munkatársaid is megőrzik!